

Vlaams
Parlement

ingediend op **1516** (2017-2018) – Nr. 1
8 maart 2018 (2017-2018)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Willem-Frederik Schiltz

over het uitvoeringsrapport
van de begroting 2017 (20 februari 2018)
van het ambtelijk monitoringcomité

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

INHOUD

I.	Toelichting door Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie	5
1.	De conclusies	5
2.	De cijfers	5
3.	Verschillenanalyse ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017.....	6
4.	De ontvangsten uit de gewestbelastingen	6
5.	De algemene uitgavenbegroting.....	7
6.	De evoluties in de ESR-correcties.....	8
II.	Debat.....	8
1.	Tussenkost van Johan Danen	8
1.1.	Werkwijze HRF-norm versus de werkwijze van de getransactionaliseerde kas	8
1.2.	De Vlaamse Regering spendeerde in december 2017 250 miljoen euro extra uit de begrotingsbuffers	8
1.3.	190 miljoen euro extra ontvangsten door de uitbreiding van de overheidsperimeter voor de rechtspersonen en DAB	8
1.4.	Monitoring van de begrotingsuitvoering bij de universiteiten en de hogescholen	9
2.	Tussenkost van Matthias Diependaele	9
2.1.	De begrotingsuitvoering verloopt goed	9
2.2.	Geen euforie maar verder hervormen.....	9
3.	Tussenkost van Koen Van den Heuvel	9
3.1.	John F. Kennedy	9
3.2.	Positief uitvoeringsresultaat 2017	9
3.3.	Hervormingen en investeringen	9
3.4.	Ontvangsten uit de fiscale regularisatie	10
4.	Repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie.....	10
4.1.	Slagzin van John F. Kennedy	10
4.2.	Werkwijze HRF-norm versus de werkwijze van de getransactionaliseerde kas	10
4.3.	Buffer van 100 miljoen euro.....	10
4.4.	Perimeter	10
4.5.	Monitoring begrotingsuitvoering universiteiten en hogescholen	11
4.6.	Fiscale regularisatie	11
5.	Tussenkost van Peter Van Rompuy	11
5.1.	De evolutie van de rubriek andere uitgaven van het deel algemene uitgavenbegroting	11
5.2.	De evolutie van de ontvangsten uit de schenkbelastingen	11

6. Tweede repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie	11
6.1. De evolutie van de rubriek andere uitgaven van het deel algemene uitgavenbegroting	11
6.2. De evolutie van de ontvangsten uit de schenkbelastingen	11
7. Tweede tussenkomst van Johan Danen	11
7.1. De begrotingsbuffer 2017	11
8. Derde repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie over de buffer in de begroting 2017.....	12
9. Derde tussenkomst van Johan Danen over de buffer in de begroting 2017..	12
10. Vierde repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie over de buffer in de begroting 2017..	12
Gebruikte afkortingen.....	133

Bijlagen: zie [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be/dossierpagina) op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting hield op 27 februari 2018 een gedachtewisseling over het uitvoeringsrapport van de begroting 2017 van het ambtelijk monitoringcomité (publicatie op 20 februari 2018). Het uitvoeringsrapport en de presentatie daarover zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie

De *minister* maakt bij zijn toelichting gebruik van een presentatie die als bijlage 2 bij dit verslag is opgenomen.

1. De conclusies

De *minister* licht graag het op 21 februari 2018 neergelegde uitvoeringsrapport van de begroting 2017 toe.

Hieruit blijkt dat de Vlaamse Regering erin is geslaagd om niet enkel een structureel, maar ook een nominaal overschot van 360 miljoen euro te behalen in 2017. Dit resultaat houdt rekening met de door de HRF gehanteerde definitie voor wat betreft de inkomsten uit gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting.

Als de ESR-methodologie *sensu stricto* wordt gevolgd, zou door het snellere inkohieringsritme inzake personenbelasting op een overschot van 952,9 ofwel bijna 1 miljard euro worden afgestevend. Gelet op het feit dat dit snelle ritme niet in elk begrotingsjaar kan gegarandeerd worden, maken we er evenwel abstractie van in de verdere analyse van het resultaat.

Deze resultaten zijn uiteraard nog onder voorbehoud van bijvoorbeeld de indiening van de definitieve jaarrekeningen door de rechtspersonen, de kasontvangsten tot en met eind februari voor enkele belastingen, de finale uitgaven door federale operatoren en eventuele correcties die het INR nog zou doorvoeren bij haar controle. Uit het recente verleden weten we evenwel dat het resultaat meestal nog verbetert naar aanleiding van deze definitieve cijfers.

Globaal gezien kunnen we dus vaststellen dat er naar aanleiding van de begroting 2017 dus onnodig veel onheil over de Vlaamse begroting werd afgeroepen. Zo had Vlaams volksvertegenwoordiger Björn Rzoska midden november 2016, op basis van een rapport van het Rekenhof, nog een persbericht de wereld ingestuurd dat de Vlaamse Regering een begrotingstekort van maar liefst 1 miljard euro wegmoffelde via het werken met onderbenutting van 620 miljoen euro, het inschrijven van een betaalbuffer van 100 miljoen euro enzovoort.

De feiten tonen dus een heel andere en dus veel positievere realiteit aan.

2. De cijfers

Ten opzichte van het monitoringrapport van december waarbij volgens de HRF-definitie voor de opcentiemen op de personenbelasting uitgegaan werd van een verwacht overschot van 143,9 miljoen euro, zijn er belangrijke wijzigingen voor (slide 2):

- de ontvangsten uit de reguliere erfbelastingen die 38,5 miljoen euro hoger worden ingeschat;
- de uitgaven waar er voor 73,9 miljoen euro extra uitgaven bij de DAB's worden geregistreerd;

- de rechtspersonen waar zowel de ontvangsten (+330,0 miljoen euro) als de uitgaven (+366,4 miljoen euro) hoger uitvallen dan eerder ingeschat. Dit is grotendeels te wijten aan een technische aanpassing door de uitbreiding van de consolidatieperimeter. Tegenover het effect van deze perimeteruitbreiding staat ook het wegvallen van een aantal ESR-correcties voor pps-projecten zoals Scholen van Morgen, Via-investprojecten en De Lijnprojecten (LIVAN en Brabo I). Indien abstractie gemaakt wordt van de perimeteruitbreiding hebben de rechtspersonen een positievere bijdrage tot het vorderingensaldo van 21,4 miljoen euro;
- de uitgaven van de ministeries liggen tot slot 276,2 miljoen euro lager dan geraamd in het monitoringrapport van december. Dit is onder meer te wijten aan gedaalde uitgaven (-93,7 miljoen euro) op de VAK/VEK-buffer. Deze uitgaven zitten hoofdzakelijk bij de gestegen uitgaven van de rechtspersonen. Ook bij Werk en Sociale Economie, Kanselarij en Bestuur en voor de woonzorgcentra zijn de uitgaven lager dan geraamd.

Het verleden heeft geleerd dat substantiële afwijkingen nog mogelijk zijn. Die afwijkingen waren in het verleden evenwel overwegend positief voor het vorderingensaldo.

3. Verschillenanalyse ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017

Slide 3 visualiseert de belangrijkste verschillen tussen de begrotingsaanpassing 2017 en de prognose van het uitvoeringsresultaat. De *minister* overloopt de verschillende rubrieken.

Vooreerst zijn er meerontvangsten ten bedrage van 93 miljoen euro bij de gewestbelastingen. De minister gaat hier zo dadelijk verder dieper op in.

Verder zijn er ook meerontvangsten ten bedrage van 103 miljoen euro in de opcentiemen op de personenbelasting.

Wanneer men de uitbreiding van de consolidatieperimeter buiten beschouwing laat, hebben ook de andere ontvangsten een positievere bijdrage geleverd.

Daarnaast zijn er de uitgaven die 146 miljoen euro hoger liggen dan verwacht. Ook hier speelt uiteraard het effect van de uitbreiding van de consolidatieperimeter en het inkantelen van ESR-correcties fors door, waardoor de onderliggende hogere onderbenutting niet gevisualiseerd wordt.

De ESR-correcties worden positief bijgesteld voor 10,2 miljoen euro.

Door het inkantelen van ESR-correcties in de uitgavenbegroting, is er ook een positieve evolutie van het resterende effect van de ESR-correcties, die onder de noemer 'verstrengd begrotingstoezicht' worden gecatalogeerd.

Gelet op het feit dat er geen uitgaven waren voor de hoofdwerken Oosterweel en de historische ziekenhuisfacturen is er ook geen positieve correctie voor het aftoetsen van de begrotingsdoelstelling meer, wat resulteert in een negatieve bijstelling.

4. De ontvangsten uit de gewestbelastingen

In de tabel (slide 4) wordt een overzicht van de gewestbelastingen gegeven. Globaal gezien worden deze ontvangsten 93,1 miljoen euro hoger ingeschat dan begroot bij de begrotingsaanpassing 2017.

Voor de ontvangsten uit onroerende voorheffing kan het eindresultaat 2017 maar bepaald worden als de ontvangsten van de maand februari 2018 gekend zijn. Als

prognose wordt het in de begroting voorziene bedrag gehandhaafd. Het verzenden van de kohieren kwam in het derde kwartaal volop op kruissnelheid waardoor de achterstand in 2017 gedeeltelijk ingelopen werd.

De prognose voor de ontvangsten uit erfbelasting ligt 81,8 miljoen euro boven het bij de begrotingsaanpassing 2017 geraamde bedrag. Zowel het aantal overlijdens als het gemiddeld bedrag per overlijden ligt boven het bij de begrotingsaanpassing voorziene bedrag. De minister bestempelt deze evolutie als een toeval. De stijging van de ontvangsten uit grote dossiers was groter dan verwacht.

De kasontvangsten tot en met 15 januari uit de fiscale regularisatie vallen 14,9 miljoen lager uit dan begroot. De tegenvallende inkomsten kunnen grotendeels worden verklaard door het feit dat veel dossiers pas laat op het jaar werden ingediend en niet meer tijdig in 2017 behandeld konden worden. Als we alle dossiers die reeds in kaart gebracht zijn in rekening nemen, komen we reeds aan een ontvangst van 19,2 miljoen euro. Daarnaast zijn er nog meerdere dossiers te analyseren of op komst vanuit het federale contactpunt regularisaties, waardoor we richting de beoogde 25 miljoen euro aan ontvangsten evolueren.

De ontvangsten uit het verkoop- en verdeelrecht liggen in lijn met de prognose van december. De totale ESR-ontvangst voor het verkoop- en verdeelrecht komt uit op 2395,2 miljoen euro, ofwel 64,1 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

De hogere ontvangsten uit het verkooprecht vertalen zich niet in een evenredige verhoging van de ontvangsten uit het hypotheekrecht. Het vermoeden dat het aantal herfinancieringen in dalende lijn zit en/of dat er meer wordt gekocht met eigen middelen, zette zich nog iets sterker door dan verwacht.

De beperkte terugval van de ontvangsten uit schenkrechten is vooral het gevolg van een daling in de onroerende schenkingen en dit na de absolute piek qua aantal transacties die we in 2016 gekend hebben door de gerealiseerde hervorming. Na de piek in 2016 stabiliseert nu het aantal transacties op een nog steeds hoog niveau. Ondanks het herstel in de tweede jaarhelft, was dit niet voldoende om het verlies van de eerste jaarhelft goed te maken. Het eindresultaat ligt wel in lijn met hetgeen werd verwacht in de prognose van december.

Bij de verkeersbelastingen heft het positieve resultaat bij de BIV het negatievere resultaat voor de verkeersbelasting op.

De ontvangsten kilometerheffing liggen in lijn met hetgeen was voorzien in de begrotingsaanpassing 2017. Het verschil wordt verklaard door de ontvangsten uit de boetes die worden opgetrokken.

5. De algemene uitgavenbegroting

Op de algemene uitgavenbegroting hebben we enkele noemenswaardige afwijkingen ten opzichte van de raming van december:

- in uitvoering van de beslissing van 15 december 2017 van de Vlaamse Regering werd er 112,6 miljoen euro extra aangewend voor de versterking van externe pensioenfondsen en enkele onverwachte uitgaven. De eenmalige uitgaven komen voornamelijk bij de DAB's en rechtspersonen tot uiting. Deze extra 112,6 miljoen euro staat nog los van de uitbreiding en verdeling van de VAK/VEK-buffer van 135 miljoen euro die naar aanleiding van de begrotings-opmaak 2018 werd beslist;

- bij de woonzorgcentra werden de uitgaven door het RIZIV (federale operator) 66,8 miljoen lager ingeschat dan het geraamde bedrag van de begrotingsaanpassing 2017. Bij de monitoring van december werd uitgegaan van een onderaanwending van het begrotingskrediet van 36,8 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van december raamt het RIZIV dus 30 miljoen minder uitgaven.

De uitgaven van de DAB's liggen 45,1 miljoen euro hoger dan begroot bij de eerste begrotingsaanpassing en 73,9 miljoen euro hoger ten opzichte van de raming van december. Deze overbenutting kan grotendeels toegeschreven worden aan de uitgaven van de op 15 december 2017 vanuit de VAK/VEK-buffer herverdeelde middelen.

De uitgaven van de rechtspersonen liggen 67 miljoen euro boven het niveau van de eerste begrotingsaanpassing. Ten opzichte van de monitoringnota van december liggen ze 366,4 miljoen euro hoger. De belangrijkste reden voor de afwijking met de nota van december is de uitbreiding van de Vlaamse consolidatieperimeter en de inkanteling van enkele ESR-correcties in de uitgaven van de rechtspersonen.

6. De evoluties in de ESR-correcties

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2017 hebben de ESR-correcties een positieve impact van 134,7 miljoen euro. Deze afwijking is te verklaren door het grotendeels verschuiven van de negatieve impact van de ESR-correctie van de DBFM Scholen van Morgen (+115,9 miljoen euro) naar de geconsolideerde rechtspersonen.

II. Debat

1. Tussenkoms van Johan Danen

1.1. Werkwijze HRF-norm versus de werkwijze van de getransactionaliseerde kas

De minister heeft in zijn toelichting verwezen naar verschillende werkwijzen om het begrotingsresultaat te meten. De werkwijze aanbevolen door de Hoge Raad van Financiën versus de werkwijze van de 'getransactionaliseerde kas' die werd gevalideerd door het INR. Het verschil in resultaat tussen beide werkwijzen is groot (362 miljoen euro (BA 2017 – 71,4 miljoen euro of 433 miljoen euro beter) versus 952 miljoen euro).

Vraag is dan op welke werkwijze de Vlaamse Regering zich zal baseren om de uitvoering van de begroting op te volgen en te rapporteren aan de Federale Regering en aan Europa.

1.2. De Vlaamse Regering spendeerde in december 2017 250 miljoen euro extra uit de begrotingsbuffers

Als men het vorige rapport vergelijkt met het voorliggende rapport van december blijkt dat de Vlaamse Regering in twee stappen middelen uit de begrotingsbuffer voor een bedrag van ongeveer 250 miljoen euro heeft besteed. Dit was mogelijk door de aantrekkende conjunctuur en de positieve impact van de uitbreiding van de begrotingsperimeter.

Maar de vaststelling is wel dat deze extra uitgaven wel erg royaal zijn en dan stelt zich de vraag of deze uitgaven nog onder de noemer buffer kunnen worden gerangschikt die per definitie voor onverwachte uitgaven dient?

- 1.3. 190 miljoen euro extra ontvangsten door de uitbreiding van de overheidsperimeter voor de rechtspersonen en DAB

De spreker beveelt aan om het rapport wat de uitbreiding van de overheidsperimeter betreft te verduidelijken want het wordt moeilijk op te volgen (data moeten vergelijkbaar zijn).

- 1.4. Monitoring van de begrotingsuitvoering bij de universiteiten en de hogescholen

De spreker stelt vast dat de cijfers voor deze sector stabiel en robuuster zijn. Hij pleit ervoor om ook inzake de universiteiten en hogescholen, die samen 3,3 miljard euro vertegenwoordigen of ongeveer 7,5% van de begroting van de Vlaamse overheid de monitoring te versterken, gezien de grootte van de bedragen.

2. Tussenkomen van Matthias Diependaele

- 2.1. De begrotingsuitvoering verloopt goed

De spreker stelt vast dat de oppositie steeds minder opmerkingen formuleert tijdens het debat over de begrotingsuitvoering. Dat kan ook moeilijk anders, want de begrotingsuitvoering verloopt gewoon goed. We noteren een begrotingsoverschot van bijna 1 % t.o.v. de omvang van de begroting 2017.

- 2.2. Geen euforie maar verder hervormen

We willen geen overschotten om de overschotten. Wij willen de overschotten die het gevolg zijn van de inspanningen die in het begin van deze Vlaamse Regering werden gevraagd inzetten om meer te investeren.

De spreker waarschuwt wel dat deze Vlaamse Regering niet euforisch mag worden en de budgettaire teugels niet mag vieren. Vanuit patronale hoek kwam ook de suggestie "dat je het dak moet repareren als de zon schijnt". Dit lijkt een zeer verstandige suggestie om nu het economisch beter gaat verder te gaan hervormen en op hetzelfde elan verder te gaan.

De voormalige paarse regeringen deden het net andersom met alle gevolgen van dien.

3. Tussenkomen van Koen Van den Heuvel

- 3.1. John F. Kennedy

Koen Van den Heuvel wijst er voor de petite histoire, en gezien de aanwezigheid van de 'Oostendse JFK', op dat de slagzin "dat je het dak moet repareren terwijl de zon schijnt" een geveugelde uitspraak van wijlen president John F. Kennedy is.

- 3.2. Positief uitvoeringsresultaat 2017

Het uitvoeringsresultaat 2017 is zonder meer goed en ligt in de lijn van de uitvoeringsresultaten van de voorgaande jaren. Hij kan zich dan ook grotendeels vinden in de zienswijzen van Matthias Diependaele.

- 3.3. Hervormingen en investeringen

Het was dus de juiste keuze van deze Vlaamse Regering om eerst orde op zaken te stellen, hervormingen door te voeren, nieuwe initiatieven te nemen en daarna

jaar na jaar het volume aan overheidsinvesteringen verder aan te zwengelen. Jaarlijks komen er zo enkele honderden miljoenen euro aan investeringen bij.

Premier Charles Michel is in dit domein bijzonder actief maar in de realiteit zijn het vooral regeringen van de gewesten en de lokale besturen die de hefboomen daartoe in handen hebben.

Hij is ook akkoord met de vorige spreker dat de weg van de hervormingen verder moet bewandeld worden.

Zo zijn er belangrijke beslissingen genomen inzake fiscale hervormingen inzake de successierechten en registratierechten. Deze hervormingen blijven binnen het budgettaire kader en zetten een aantal anomalieën in ons belastingsysteem recht.

3.4. Ontvangsten uit de fiscale regularisatie

De opbrengsten uit de fiscale regularisatie blijven voorlopig onder de verwachtingen. Heeft de minister inmiddels recentere cijfers die er zouden op wijzen dat er een zekere versnelling is opgetreden de voorbije weken?

4. Repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie

4.1. Slagzin van John F. Kennedy

Koen Van den Heuvel wees er eerder op dat de slagzin “dat je het dak moet repareren terwijl de zon schijnt” een gevleugelde uitspraak van wijlen president John F. Kennedy is.

De *minister* zegt de slagzin erg te appreciëren en hem in de toekomst zelf wel meer te zullen gebruiken.

4.2. Werkwijze HRF-norm versus de werkwijze van de getransactionaliseerde kas

De normering verloopt via de HRF-definitie.

De extra opcentiemen uit de personenbelasting die naar Vlaanderen vloeien zijn een intra-Belgisch gegeven. Geconsolideerd op Belgisch niveau is de impact nul. Naar Europa toe is er dus geen impact.

4.3. Buffer van 100 miljoen euro

Minister *Bart Tommelein* herinnert eraan dat de buffer werd aangelegd voor het geval er inzake de ziekenhuizen extra facturen zouden moeten betaald worden. Uiteindelijk bleek er slechts 10 miljoen euro nodig voor de ziekenhuizen.

De resterende 90 miljoen euro is daarna vrijgegeven en met grote gretigheid gebruikt voor andere uitgaven. Er was zelfs een voorstel om het probleem van de energiehoefting er mee op te lossen.

Los van de verdeling van deze specifieke buffer werd erover gewaakt om enkel uitgaven te doen die anders in de komende begrotingsjaren zouden moeten betaald worden. Dit lijkt de minister een verstandige keuze.

4.4. Perimeter

Het jaar 2017 is het laatste jaar waarin we daar last van hebben. Vanaf het begrotingsjaar 2018 zijn al die instellingen in de begroting 2018 geconsolideerd.

4.5. Monitoring begrotingsuitvoering universiteiten en hogescholen

De samenwerking met de minister van Onderwijs verloopt zeer vlot.

Vooral de investeringsbudgetten vormen een risico indien deze instellingen allemaal tegelijk zouden gaan investeren.

4.6. Fiscale regularisatie

Wat de vraag inzake de fiscale regularisatie betreft, herhaalt de *minister* zijn antwoord inzake de fiscale regularisatie. De minister stelt verder dat hij nog geen zicht heeft op de cijfers voor het jaar 2018 omdat de data door het federaal contactpunt worden aangeleverd met enige vertraging.

5. Tussenkomen van Peter Van Rompuy

5.1. De evolutie van de rubriek andere uitgaven van het deel algemene uitgavenbegroting

De minister heeft duidelijk een goed rapport.

Het enige punt bij de uitgaven dat de aandacht verdient is de evolutie van het bedrag van de rubriek uitgaven van het deel algemene uitgavenbegroting 274 miljoen euro onder de cijfers van de eerste begrotingsaanpassing 2017 (p. 12 van het rapport). Wat is daarvan de oorzaak?

5.2. De evolutie van de ontvangsten uit de schenkbelastingen

Verder vraagt de spreker zich af waarom de ontvangsten uit de schenkbelastingen 11,8 miljoen euro of 2,8% onder de ramingen van de eerste begrotingsaanpassing 2017 blijven.

6. Tweede replek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie

6.1. De evolutie van de rubriek andere uitgaven van het deel algemene uitgavenbegroting

Minister *Bart Tommelein* antwoordt dat het gaat om een hele groep van kleinere begrotingsposten. De minister stelt dat de Vlaamse Regering conservatief begroot waardoor er daar onderbenutting optreedt. Niet iedereen is daar even blij mee, maar de minister vindt dat zijn plicht als minister van Begroting.

6.2. De evolutie van de ontvangsten uit de schenkbelastingen

De *minister* verwijst naar zijn eerdere toelichting.

7. Tweede tussenkomst van Johan Danen

7.1. De begrotingsbuffer 2017

Johan Danen leidt uit het antwoord van de minister af dat de middelen uit de begrotingsbuffer 2017 werden opgesoupeerd omdat de middelen niet nodig waren.

De minister stelde dat hij dit aanvaardde om uitgaven in de komende begrotingsjaren te vermijden. Vraag is dan waar dit geld naartoe ging, aangezien er ook in de begroting 2018 een buffer is ingeschreven.

8. Derde repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie over de buffer in de begroting 2017

Minister *Bart Tommelein* antwoordt dat al eerder werd toegelicht aan welke uitgaven de 135 miljoen euro werden besteed. De buffer werd aangelegd omdat er onzekerheid was over de evolutie van bepaalde uitgaven. Anders zou er geen buffer worden aangelegd.

Je hebt dan drie mogelijkheden: ofwel heb je de buffer nodig en heb je er verstandig aan gedaan om die middelen te bufferen;

- ofwel heb je ze niet nodig en kan je interessante projecten sneller financieren;
- ofwel heb je ze slechts gedeeltelijk nodig en dan kan je het restant inzetten voor interessante projecten.

Los van deze specifieke buffer is erover gewaakt dat er enkel uitgaven werden gedaan die de komende jaren hoe dan ook zouden zijn gedaan.

Overschotten gaan naar schuldafbouw en doen de rente-uitgaven dalen.

9. Derde tussenkomst van Johan Danen over de buffer in de begroting 2017

Johan Danen dringt aan bij de minister over de allocatie van de vrijgekomen buffermiddelen 2017.

10. Vierde repliek van Bart Tommelein, viceminister-president en minister van Begroting, Financiën en Energie over de buffer in de begroting 2017

Minister *Bart Tommelein* antwoordt dat dit in de memorie van toelichting bij de begroting 2018 uitgebreid is toegelicht.

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Willem-Frederik SCHILTZ,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BA	begrotingsaanpassing
BIV	belasting op de inverkeerstelling
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DBFM	Design Build Finance Maintain
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
HRF	Hoge Raad van Financiën
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
LIVAN	Project van De Lijn: tramlijn tussen Rooseveltplaats en de stadsrandparking in Wommelgem
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet